

2017-12-21
M2017/02543/Ke

Miljö- och energidepartementet

Adressater:
Se bilagan**Kärnavfallsavgifter samt finansierings- och kompletteringsbelopp för 2018–2020**

Regeringens beslut

Regeringen fastställer de kärnavfallsavgifter som reaktorinnehavarna ska betala för perioden 2018–2020 enligt lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringslagen) samt tillhörande förordning (2017:1179) till följande:

<i>Reaktorinnehavare</i>	<i>Kärnavfallsavgift</i>
Forsmarks Kraftgrupp AB	3,3 öre/kWh
OKG AB	6,4 öre/kWh
Ringhals AB	5,2 öre/kWh
Barsebäck Kraft AB	543 miljoner kronor per år

Regeringen fastställer de finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp som reaktorinnehavarna ska ställa säkerhet för till följande:

<i>Reaktorinnehavare</i>	<i>Finansieringsbelopp (miljoner kronor)</i>	<i>Kompletteringsbelopp (miljoner kronor)</i>
Forsmarks Kraftgrupp AB	8 528	4 729
OKG AB	8 771	3 448
Ringhals AB	10 264	4 922
Barsebäck Kraft AB	1 591	2 019

Reaktorinnehavarna ska ställa godtagbara säkerheter som motsvarar finansieringsbeloppen och kompletteringsbeloppen till Kärnavfallsfonden. Säkerheterna ska redovisas till Riksgäldskontoret senast den 16 februari 2018. Riksgäldskontoret ska redovisa förslagen om säkerheter till regeringen med eget yttrande senast den 16 april 2018.

Ärendet

Strålsäkerhetsmyndigheten inkom den 20 oktober 2017 med yttrande och förslag till kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp för perioden 2018–2020 till Miljö- och energidepartementet. Förslaget till kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp tar huvudsakligen hänsyn till den förändrade lagstiftningen för finansiering av kärnavfallshanteringen. Förändringarna innebär bl.a. att även avställda reaktorer, undantaget Ågestareaktorn, ska ställa säkerhet för kompletteringsbelopp, att avgiften beräknas för en drifttid om 50 år och att Kärnavfallsfonden kan placera en del av kapitalet i mer riskfyllda tillgångar såsom aktier.

Strålsäkerhetsmyndigheten har fastställt riktlinjer för hur reala prisförändringar bör beräknas (externa ekonomiska faktorer, EEF). Det är mot dessa riktlinjer myndigheten granskar industrins beräkningar. Strålsäkerhetsmyndigheten konstaterar att Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har gjort avsteg från riktlinjerna i två centrala delar. Det gäller användningen av officiell statistik och modellval för trendframskrivning. SKB har i kostnadsberäkningen ersatt data från officiell statistik med egna prognosvärden. Strålsäkerhetsmyndigheten anser att det är av stor vikt att officiell statistik används i beräkningarna. Vidare anser myndigheten, med stöd från Konjunkturinstitutet, att prognoser bör modelleras med en exponentiell trendframskrivning, vilket SKB bara gör i viss mån.

För att kunna bedöma effekten av SKB:s avsteg gav Strålsäkerhetsmyndigheten i uppdrag till Konjunkturinstitutet att ta fram prognoser för några reala prisförändringar som följer myndighetens riktlinjer. Dessa prognoser ingick i det avgiftsförslag som Strålsäkerheten remitterade sommaren 2017. Med utgångspunkt från Konjunkturinstitutets prognoser har Strålsäkerhetsmyndigheten även begärt att SKB genomför kompletterande beräkningar. SKB presenterade i sin kompletterande inlägga dels en beräkning utifrån Konjunkturinstitutets prognoser, dels en alternativ prognosberäkning (benämnd SKB alternativ TS).

Strålsäkerhetsmyndigheten konstaterar att SKB:s alternativa beräkningar är i enlighet med Strålsäkerhetsmyndighetens riktlinjer och kan utgöra grund för myndighetens avgiftsförslag.

Bedömning av kärnkraftsbolagens elproduktion har stor betydelse för avgiftens storlek. Strålsäkerhetsmyndigheten menar att de prognoser som lämnats in som underlag för innevarande avgiftsberäkning är optimistiska både utifrån historiska produktionsnivåer och utifrån träffsäkerheten i reaktorinnehavarnas tidigare prognoser. Därför väljer myndigheten i avgiftsförslaget att göra en egen bedömning av elproduktion baserat på historisk tillgänglighet i reaktorerna och bedömningar från experter på framtida effektjusterande åtgärder.

SKB har i en skrivelse daterad den 2 november 2017 yttrat sig över Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgifter och säkerhetsbelopp. Enligt SKB förklaras förslaget till höjning av kärnavfallsavgifterna främst av att Strålsäkerhetsmyndigheten har tillämpat ändrade metoder för prognoser för real prisutveckling (EEF) jämfört med avgiftsförslaget 2014, tillämpat en lägre diskonteringsränta än vid avgiftsförslaget 2014 och att myndigheten har justerat ned elprognoserna.

De höjningar av säkerhetsbeloppen som Strålsäkerhetsmyndigheten föreslår kan i stort sett förklaras på samma sätt enligt SKB.

Från och med den 20 december 2017 får kärnavfallsfonden placera i mer riskfyllda tillgångar, t.ex. aktier. Dock ska minst 60 procent vara placerade i säkra tillgångar (förordning (2017:1180) om förvaltningen av kärnavfallsfondens medel). SKB menar att Strålsäkerhetsmyndighetens val av aktieriskpremie är för låg samt att myndigheten antagit att för liten andel av tillgångarna är placerade i aktier. Vidare menar SKB att Strålsäkerhetsmyndigheten saknar godtagbara skäl för att inte beakta den nya metod för nuvärdesberäkning i osäkerhetsanalysen som SKB presenterat i september.

Med hänsyn tagen till industrins bedömning av ovanstående faktorer föreslår SKB att Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgifter justeras till följande belopp:

<i>Reaktorinnehavare</i>	<i>Kärnavfallsavgift</i>
Forsmarks Kraftgrupp AB	1,4 öre/kWh
OKG AB	3,9 öre/kWh
Ringhals AB	2,6 öre/kWh
Barsebäck Kraft AB	-

<i>Reaktorinnehavare</i>	<i>Finansieringsbelopp (miljoner kronor)</i>	<i>Kompletteringsbelopp (miljoner kronor)</i>
Forsmarks Kraftgrupp AB	3 234	3 903
OKG AB	5 501	2 797
Ringhals AB	5 083	3 946
Barsebäck Kraft AB	-	1 831

Strålsäkerhetsmyndigheten har i en skrivelse daterad den 1 december 2017 yttrat sig över SKB:s synpunkter på val av riskpremie, andelen aktier och SKB:s nya metod för nuvärdesberäkning. Myndighetens slutsats är att aktieriskipremie och aktieandelens storlek är väl avvägda och att en höjning enligt SKB väsentligt skulle öka risken i systemet så att omhändertagandet av kärnavfallet blir underfinansierat. När det gäller SKB:s nya metod för nuvärdesberäkning redovisades denna först i september 2017. Myndigheten anser att det är olämpligt att använda en obeprövad metod, och som myndigheten bedömer ger ett orimligt resultat, i beräkningen av avgifter och säkerhetsbelopp innan den genomgått en noggrann granskning.

Energiföretagen har i en skrivelse daterad den 22 november 2017 yttrat sig över Strålsäkerhetsmyndighetens förslag. Enligt Energiföretagen har en allt för hög avgiftsnivå föreslagits. Energiföretagen menar att i dagens situation med en mycket pressad elmarknad och ett svårt investeringsklimat blir det av hög vikt att hamna på en mer rimlig, och i deras mening korrekt, avgiftsnivå.

Skälen för regeringens beslut

Enligt lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter och förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter gäller bl.a. följande.

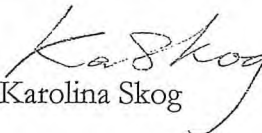
Den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnteknisk anläggning som ger eller har gett upphov till restprodukter ska betala kärnavfallsavgift och ställa säkerheter. Avgiften ska bl.a. täcka tillståndshavarnas kostnader för en säker hantering och slutförvaring av restprodukter, för en säker avveckling och rivning av de kärntekniska anläggningarna samt för den forsknings- och utvecklingsverksamhet som har samband med detta. Säkerheterna ska motsvara kostnader beräknade som finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp. Säkerheterna ska vara utan tidsbegränsning och får inte utgöras av fastighet på vilken det bedrivs kärnteknisk verksamhet.

Syftet med avgifterna och säkerheterna är att skapa ett stabilt finansierings-system för att ta hand om kärnavfallet och för kostnader som uppkommer när reaktorerna inte längre är i drift.

Enligt den ändrade lagstiftningen som trädde i kraft i december 2017 (lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter och förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter) ska kompletteringsbeloppet bestämmas så att det tillsammans med finansieringsbeloppet och reaktorinnehavarnas andel i kärnavfallsfonden gör att reaktorinnehavaren med hög sannolikhet kan fullgöra sina skyldigheter även om inga ytterligare kärnavfallsavgifter betalas och inga ytterligare säkerheter ställs. Detta innebär att kompletteringsbeloppet ska beräknas så att osäkerheter även på tillgångssidan beaktas. Strålsäkerhetsmyndigheten har av tidsskäl inte haft möjlighet att beakta detta i sitt förslag till avgiftsbeslut. För att löpande kunna justera avgifter och säkerheter med hänsyn till omvärldsförändringar prövas dessa vart tredje år. Denna återkommande prövning möjliggör att hänsyn kan tas till nya faktorer som påverkar kostnadsbilden för finansiering av kärnkraftens restprodukter samt statens risk i systemet. Inför avgiftsbeslutet för perioden 2021–2023 ska dessa osäkerheter på tillgångssidan beaktas i kompletteringsbeloppet.

Regeringen anser att nivåerna på kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp bör vara väl avvägda med hänsyn till statens risk i finansieringssystemet. Det förslag till avgifter och säkerheter som Strålsäkerhetsmyndigheten lämnat bedömer regeringen uppfyller detta krav.

På regeringens vägnar

Karolina Skog

Conny Hägg

Kopia till

Finansdepartementet, budgetavdelningen
Miljö- och energidepartementet, energienheten
Svensk Kärnbränslehantering AB

Bilaga

Adressater:

Riksgäldskontoret
Strålsäkerhetsmyndigheten
Barsebäck Kraft AB
E.ON Kärnkraft Sverige AB
Forsmarks Kraftgrupp AB
OKG Aktiebolag
Ringhals AB
Vattenfall AB